

Центар за омладински рад

POLITIKA ZA ZAŠTITU I SIGURNOST DECE I MLADIH

Centar za omladinski rad

Novi Sad, april 2015

1. IZJAVA POLITIKE

Deca i mladi su najranjiviji članovi našeg društva, samim tim, treba da znaju da imaju pravo da budu bezbedni i da se osećaju bezbedno u svakom trenutku.

Osnovna svrha Politike je:

- Da osigura bezbednost i dobrobit dece i mlađih u programima omladinskog rada, kao i da poboljša njihov status u širem društvu.
- Da ukaže na potrebu razumevanja pitanja zaštite i sigurnosti dece i mlađih, kao i da se naglasi nužnost preuzimanja akcija od strane zaposlenih/volontera kada postoji sumnja, odnosno zabrinutost u odnosu na narušavanje bezbednosti.
- Da ukaže na nužnost obuke svih volontera i zaposlenih kako bi se obezbedilo adekvatno reagovanje i kreiranje sigurnog okruženja za rad sa decom i mlađima.
- Da ukaže na značaj uloge omladinskih radnika/ca i drugih zaposlenih kao i volontera/ki u zaštiti dece i mlađih od zlostavljanja i zanemarivanja.
- Da zaštiti instituciju, zaposlene i volontere/ke od lažnih optužbi po pitanju zlostavljanja i ugrožavanja bezbednosti dece i mlađih.

Politika definiše :

- Šta je dobra praksa zaposlenih, članova i volontera udruženja.
- Procedure kojima se obezbeđuje da su zaposleni, članovi i volonteri podobni za rad sa mlađima/decom.
- Kako da se adekvatno odgovori na sumnje i tvrdnje.
- Kako se obezbeđuje profesionalna poverljivost.
- Kako se obezbeđuje da su svi zaposleni, članovi udruženja i volonteri koji rade sa mlađima/decom upoznati sa Politikom i procedurama i da ih se pridržavaju.

Vrednosti, načela i verovanja Centra za omladinski rad:

- Sva deca/mladi, bez izuzetka, imaju pravo na zaštitu od zlostavljanja.
- Dobrobit deteta/mlade osobe je najvažnija.
- Sve sumnje i optužbe o zlostavljanju biće ozbiljno shvaćene i regovaće se na njih brzo i na odgovarajući način.
- Svi zaposleni i volonteri institucije imaju obavezu da prijave zabrinutosti u odnosu na pitanje zaštite i sigurnosti dece i mlađih.
- Svako zlostavljanje podrazumeva zloupotrebu prava deteta/mlade osobe.
- Sva deca/mlade osobe imaju jednaka prava na zaštitu od zlostavljanja i iskorišćavanja.
- Udruženje se obavezuje da će konstantno i kontinuirano raditi na promociji i unapređenju prava dece/mladih, u skladu sa Konvencijom UN o pravima deteta (pravo na slobodu od zlostavljanja i iskorišćavanja) .
- Zlostavljanje dece i mlađih nikada nije prihvatljivo.
- Udruženje ima obavezu da zaštiti decu i mlade sa i za koje radi.
- Kada udruženje radi u partnerstvu, ima odgovornost da osigura da će partnerska institucija/udruženje zadovoljiti minimalne standarde zaštite i sigurnosti dece i mlađih u aktivnostima namenjenim mlađima.

Udruženje će ispuniti zahteve za zaštitu i sigurnost dece i mlađih na sledeće načine:

Podizanje svesnosti: Udruženje će osigurati da su svi zaposleni, saradnici, partneri, članovi i volonteri upoznati sa pitanjima zaštite i sigurnosti dece i mlađih.

Prevencija: Udruženje će osigurati da se smanji rizik narušavanja sigurnosti dece i mlađih kroz podizanje svesnosti i dobru praksu svih zaposlenih, članova i volontera.

Prijavljanje: Udruženje će osigurati da svi zaposleni, članovi i volonteri budu upoznati sa procedurama prijavljivanja narušavanja bezbednosti dece i mlađih, kao i daljim koracima.

Reagovanje: Udruženje će osigurati da se preduzmu sve mere podrške i zaštite dece i mlađih u slučajevima narušavanja bezbednosti dece i mlađih.

Zagovaranje: Udruženje će javno zagovarati (u skladu sa svojim mogućnostima) uspostavljanje i unapređenje sistemske podrške zaštite dece i mlađih, kao i poboljšanje njihovog statusa u društvu, a u skladu sa zakonskim okvirima i UN konvencijom o pravima deteta.

U cilju da se ispune gore navedeni standardi i ciljevi, udruženje će, takođe, osigurati:

- Da svaka zabrinutost/prijava slučaja podleže procedurama Politike.
- Podršku deci/mladima, zaposlenima, volonterima i članovima udruženja koji/e iskazuju zabrinutost ili su predmet zabrinutosti.
- Poštovanje Zakona države i omogućavanje efikasnog sprovođenja istrage u saradnji sa nadležnim državnim organima.
- Vođenje procesa zaštite dece i mlađih, po principu "najboljeg interesa deteta/mlade osobe".
- Prihvatanje stavova i želja dece i mlađih.
- Rad u partnerstvu sa roditeljima/starateljima i/ili drugim stručnjacima, radi obezbeđivanja zaštite i sigurnosti dece i mlađih.

2. ZAKONSKI OKVIR I DUŽNOST NA BRIGU

Pravo na zaštitu od svih oblika nasilja predstavlja osnovno pravo svakog deteta/mlade osobe, utvrđeno u UN Konvenciji o pravima deteta (1989) i drugim dokumentima Ujedinjenih nacija, Saveta Evrope i ostalih međunarodnih organizacija, koje je država Srbija ratifikovala kao članica tih organizacija. Potvrđivanjem (ratifikovanjem) Konvencije o pravima deteta naša zemlja je preuzeila obavezu da preduzima mere za sprečavanje nasilja nad decom i da obezbedi zaštitu deteta od svih oblika nasilja u porodici, institucijama i široj društvenoj sredini.

Konvencija o pravima deteta sadrži posebne odredbe o pravima deteta na fizički, psihički i moralni integritet, kojima se predviđaju mere za:

- zaštitu deteta od fizičkog i mentalnog nasilja, zloupotrebe i zanemarivanja (uključujući seksualnu zloupotrebu), dok je pod brigom roditelja ili druge osobe kojoj je dete povereno na staranje (član 19);
- zaštitu od nezakonite upotrebe narkotika i psihotropnih supstanci (član 33);

- zaštitu od svih oblika seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja (član 34), otmice i trgovine decom (član 35);
- zaštitu od "svih drugih oblika iskorišćavanja štetnih po bilo koji vid detetove dobrobiti" (član 36);
- zaštitu od nehumanih i ponižavajućih postupaka i kažnjavanja (član 37);
- mere podrške za fizički i psihički oporavak deteta - žrtve nasilja i njegovu socijalnu reintegraciju (član 39).

Omladinski rad deluje u okviru primarne prevencije i veoma je bitno razgraničiti dužnosti i obaveze ovog zanimanja, granice kompetentnosti i nužnost prosleđivanja slučaja/informacije drugim institucijama koje se bave posebnom ili sekundarnom prevencijom, kao i zaštitnom intervencijom. Omladinski radnici/e, bilo da su zaposleni ili volonteri/ke, imaju obavezu da deluju u skladu sa UN Konvencijom o pravima deteta. U Republici Srbiji zlostavljanje je kategorisano kao povreda zakona i omladinskiradnici/e kao i svi zaposleni i volonteri/ke Centra za omladinski rad, moraju da deluju i u skladu sa zakonskim obavezama zemlje u kojoj rade.

Krivični zakonik R. Srbije

Glava osamnaesta - Krivična dela protiv polne slobode

Silovanje - Član 178

Obljuba nad nemoćnim licem - Član 179

Obljuba sa detetom - Član 180

Obljuba zloupotrebom položaja - Član 181

Nedozvoljene polne radnje - Član 182

Podvođenje i omogućavanje vršenja polnog odnosa - Član 183

Posredovanje u vršenju prostitucije - Član 184

Prikazivanje pornografskog materijala i iskorišćavanje dece za pornografiju - Član 185

Gonjenje za krivična dela protiv polne slobode - Član 186

Glava devetnaesta - Krivična dela protiv braka i porodice

Vanbračna zajednica sa maloletnikom - Član 190

Nasilje u porodici - Član 194

Rodoskrnavljenje - Član 197

PORODIČNI ZAKON RS – bezbednosne mere za žrtve nasilja

ZAKON O ZABRANI DISKRIMINACIJE

ZAKON O RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI

3. ZAŠTITA I SIGURNOST DECE I MLADIH

3.1. Tipovi zlostavljanja

3.1.1. Fizičko zlostavljanje

Pod **fizičkim zlostavljanjem** se podrazumeva odnos ili ponašanje koje uključuje fizičku snagu i uzrokuje nanošenje povrede ili štete deci/mladima, sa ili bez korišćenja predmeta. Pod fizičkim zlostavljanjem se podrazumeva udaranje, trešenje, šutiranje, bacanje, davljenje, gušenje, trovanje, paljenje ili poparivanje i sl., koja izazivaju ili mogu izazvati fizičke povrede ili smrt deteta ili mlade osobe.

Fizička povreda se može naneti detetu/mladoj osobi i kada roditelj ili staratelj namerno izaziva simptome bolesti kod deteta. Ove situacije se obično nazivaju indukovanim bolestima ili Munchausen syndrome by proxy.

Kod ispitivanja fizičkog zlostavljanja treba obratiti pažnju na činjenicu da je potreban određeni nivo razvoja da bi dete samo sebe povredilo. Sumnja da je u pitanju fizičko zlostavljanje se istražuje kada roditelj ili staratelj poriče skorašnju povredu ili pad koji su dovoljni za objašnjenje ili tvrdi da je povreda slučajno nastala padom sa ležaja, što je nedovoljno za nastajanje takve povrede.

Za kriminalističku istragu fizičkog zlostavljanja su potrebni medicinski dokazi, odnosno, zapažanja u vidu nalaza lekara, a u vezi sa fizičkom zloupotrebom i uzrokom detetove smrti ili povrede.

3.1.2. Emocionalno zlostavljanje

Emocionalno zlostavljanje podrazumeva emocionalno nezdrav tretman dece/mladih, od strane roditelja ili staratelja, koji može izazvati ozbiljne i trajne ponašajne, kognitivne, afektivne i druge mentalne smetnje u emocionalnom razvoju deteta/mlade osobe. Podrazumeva ponašanja koja razvijaju doživljaje bezvrednosti, ignorisanja, odbačenosti i neadekvatnosti kod deteta, te da će biti vrednovana samo ako zadovoljavaju potrebe drugih ljudi. Emocionalno zlostavljanje podrazumeva i razvojno i uzrasno neodgovarajuća očekivanja od deteta ili učestalo zastrašivanje i izazivanje nesigurnosti, kao i eksploraciju i korupciju. Emocionalno zlostavljanje predstavlja deo svih ostalih tipova zlostavljanja.

3.1.3. Zanemarivanje

Zanemarivanje podrazumeva zapostavljanje bazičnih fizičkih i/ili psiholoških potreba deteta, koje može izazvati ozbiljna oštećenja zdravlja i razvoja. Podrazumeva propuste roditelja ili staratelja da obezbede adekvatnu hranu, smeštaj, obrazovanje, odeću, propuste u zaštiti deteta/mlade osobe od fizičkih povreda ili opasnosti, kao i neobezbeđivanje odgovarajuće medicinske nege ili lečenja. Zanemarivanje uključuje i zapostavljanje bazičnih emocionalnih potreba, kao i napuštanje deteta/mlade osobe.

Osnovne forme zanemarivanja su fizičko, edukativno, zdravstveno, emocionalno, vaspitno zanemarivanje, neadekvatan nadzor i napuštanje deteta/mlade osobe.

3.1.4. Seksualno zlostavljanje

Seksualna zloupotreba podrazumeva navođenje ili primoravanje deteta ili maloletne osobe na učešće u seksualnim aktivnostima, bilo da su kontaktne ili nekontaktne. Kontaktna

seksualna zloupotreba uključuje vaginalni, analni ili oralni odnos, seksualno dodirivanje, kao i ostale forme kontakta sa maloletnikom koji se sprovodi u seksualne svrhe. Nekontaktna seksualna zloupotreba podrazumeva izlaganje deteta pogledu, egzibicionizam, prikazivanje pornografskog materijala, prisustvo deteta seksualnim aktivnostima ili navođenje deteta da se ponaša na seksualne, uzrasno neprihvatljive načine. Seksualna eksploracija se odnosi na korišćenje dece za prostituciju, pornografiju ili druge slične aktivnosti.

Seksualnom zloupotrebom se smatra svaka aktivnost koja se sprovodi sa detetom radi zadovoljavanja seksualnih potreba odraslih, nezavisno od toga da li je dete svesno prirode tih radnji. U ovu vrstu zloupotrebe spada i seksualni kontakt između adolescente i mlađeg deteta, ukoliko postoji znatna razlika u uzrastu, razvojnog stadijumu ili snazi.

3.1.5. Siledžijstvo

Siledžijstvo je ponašanje koje se ponavlja tokom dužeg perioda, kad je žrtvama teško da se brane. U okviru omladinskog rada treba sprečavati svako ponašanje koje podrazumeva siledžijstvo, u bilo kom obliku:

- fizičke napade (tuča, udaranje)
- krađu i iznuđivanje materijalnih i finansijskih sredstava, putem ucene;
- verbalno zlostavljanje (zadirkivanje, širenje tračeva, pretnje, nazivanje ružnim imenima, vredjanje);
- emotivno zlostavljanje (izolovanje deteta/mlade osobe iz društvenih događanja/aktivnosti, odbacivanje od strane vršnjačke grupe).

3.1.6. Zdravstveno-sigurnosne mere predostrožnosti

Zaštita dece i mladih ne podrazumeva samo prevenciju i reagovanje na zlostavljanje, ona ujedno uključuje neizlaganje dece i mladih rizicima u kojima bi mogli biti povređeni.

Stoga, u praksi omladinskog rada, veoma je bitno imati uspostavljene procedure u odnosu na zdravstveno-sigurnosne mere zaštite.

To uključuje:

- Obavezu udruženja da obezbedi zdravstveno osiguranje kada se sa mladima ide na neki izlet, kamp ili studijsko putovanje izvan Srbije,
- Posedovanje prve pomoći u kancelariji, kao i na putovanjima. U slučaju kampa ili putovanja potrebno je da jedna osoba ispred CZOR koja je zadužena za grupu mladih poseduju obuku iz prve pomoći,
- Posedovanje potrebnih informacija o mladima (zdravstveno stanje i kontakti staratelja/roditelja)
- Korišćenje bezbednih igara i aktivnosti. Svaka aktivnost omladinskog rada nosi sa sobom određene elemente rizika, stoga je vrlo bitno napraviti analizu rizika, koja podrazumeva procenu rizika. U skladu sa tim da li je procenjen rizik visok ili nizak, donosi se odluka o sprovođenju ili nesprovođenju određene aktivnosti i preduzimaju se mere predostrožnosti, kako bi se postojeći rizici smanjili.

Promocija zdravih stilova života

CZOR u okviru svojih aktivnosti promoviše zdrave stilove života, što uključuje ne izlaganje dece i mladih psihoaktivnim supstancama, uključujući duvanski dim i alkohol. U odnosu na alkohol, CZOR veruje da je nužno širenje svesti javnosti o štetnim učincima alkohola kao i proaktivno delovanje u cilju rušenja postojećih društvenih alkohol normi. Kao sastavni deo

ovog problema, CZOR se zalaže za ravnopravnost polova. Proaktivno deluje u odnosu na podizanje svesnosti šire javnosti, a posebno mladih, o rodnim ulogama i njihovim poveznicama sa konzumacijom alkohola i nasiljem.

- U okviru svih svojih aktivnosti CZOR podržava sredinu bez psihoaktivnih supstanci, alkohola i duvana. Ovo se odnosi na aktivnosti unutar kancelarije i izvan kancelarije (studijska putovanja, treninzi, interkulturnalne večeri).
- Zaposleni i volonteri/ke kao uzori mladima imaju obavezu da promovišu zdrave stilove života u omladinskom radu. Ovo uključuje propisno ponašanje tokom direktnog rada sa mladima, ali i na socijalnim mrežama. Na socijalnim mrežama CZOR se obavezuje da promoviše zdrave stilove života, koji ne uključuju promociju psihoaktivnih supstanci, alkohola, duvana, niti njihovih industrija.
- U slučaju da se zaposleni pojavi na poslu pod uticajem alkohola ili drugih psihoaktivnih supstanci, ili da iste konzumira u toku radnog vremena biće sankcionisan u skladu sa Pravilnikom o radu zaposlenih.
- CZOR neće sarađivati, uzimati poklone, promotivni materijal niti donacije od strane duvanske i alkohol industrie za sprovođenje svojih aktivnosti.

U sklopu zdravstveno sigurnosnih mera, omladinski radnici/ce imaju odgovornost da:

- Pričaju sa mladima i da ih upoznaju sa zdravstveno-sigurnosnim merama tokom planiranja i sprovođenja određenih aktivnosti i njihovih odgovornosti. Na taj način, mlađi će biti upućeni i steći razumevanje, a samim tim, preuzeti i sami odgovornost za svoju sigurnost.
- Krajnja odgovornost omladinskog rada u sigurnosti mladih tokom aktivnosti, leži na voditelju aktivnosti (omladinskom/oj radniku/ci).
- Ukoliko se program sprovodi u saradnji sa nekom drugom organizacijom, zdravstveno-sigurnosne mere se moraju uvrstiti u dogovor o saradnji.
- Sve vreme tokom trajanja aktivnosti omladinskog rada, trebalo bi obezbediti adekvatnu superviziju, od strane omladinskih radnika/ca.

4. SELEKCIJA I UPRAVLJANJE ZAPOSLENIMA I VOLONTERIMA

4.1. Selekcija zaposlenih i volontera

Svi zaposleni/e, članovi i volonteri/ke koji direktno rade sa mladima, imaju obavezu da pročitaju i poštuju Politiku za zaštitu i sigurnost dece i mladih. Kopija Politike će biti dostavljena svim zaposlenima, članovima i volonterima, pri čemu će imati obavezu da potpišu da su je pročitali i razumeli, kao i da će poštovati njenu sadržinu.

Svi zaposleni, članovi i volonteri koji direktno rade sa mladima/decom, imaju obavezu da popune formulare sa sledećom sadržinom (Prijava za poziciju koja uključuje kontakt sa mladima - **Prilog A**) :

- *ime i prezime, adresa , datum rođenja*
- *informacije o prethodnom iskustvu u radu sa decom/mladima*
- *informacije o presudama za krivična/prekršajna dela*
- *kontakti dve osobe kao reference za kvalitet prethodnog rada sa mladima/decom*
- *dozvola za proveru evidencije kažnjavanja kod nadležnog državnog organa*

Svaka mlada osoba ispod 18 godina starosti koja želi da učestvuje u aktivnostima ima obavezu da popuni formular kao formu **saglasnosti za učešće u aktivnostima**, uz lični potpis i potpis roditelja ili staratelja (**Prilog B**).

4.2. Upravljanje zaposlenima i volonterima ukoliko dove do narušavanja bezbednosti dece i mladih

4.2.1. Ako su tvrdnje o zlostavljanju upućene na osobu koja je zaposlena ili je volonter/ka institucije, osoba će biti suspendovana iz rada udruženja, dok se ne završi istraga slučaja.

4.2.2. Ukoliko se tvrdnja o zlostavljanju (upućena na osobu koja je zaposlena ili je volonter/kaudruženja), desila na putovanju ili događaju koji je udaljen od uobičajenog mesta sprovođenja aktivnosti sa mladima (npr. kamp, studijska putovanja), osoba će biti odmah suspendovana i udaljena od grupe mladih/dece.

4.2.3. Svaki slučaj sumnje fizičkog ili seksualnog zlostavljanja, kao i obelodanjivanja, treba preneti nadležnim državnim organima na dalju istragu (lokalna policija i centar za socijalni rad).

4.2.4. U slučaju sumnje zanemarivanja ili emocionalnog zlostavljanja, interna istraga će se sprovesti od strane Referenta za zaštitu dece i mladih, uz podršku jednog zaposlenog. Ukoliko interna istraga upućuje na zlostavljanje, informacije se prosleđuju nadležnim državnim organima na dalju istragu (lokalna policija i centar za socijalni rad).

4.2.5. Ukoliko se, nakon istrage, utvrdi da su optužbe o zlostavljanju istinite, zaposleni/a ili volonter/ka će biti trajno otpušten/a iz udruženja.

5. KODEKS PONAŠANJA

5.1. Zaštita dece/mladih i sebe kao voditelja aktivnosti sa mladima

Pored kreiranja sigurnog okruženja, takođe je veoma važno da voditelji aktivnosti sa mladima obrate pažnju na vlastito ponašanje, kako bi zaštitili i decu/mlade, a i sebe. Voditelji aktivnosti, pre sprovođenja aktivnosti, moraju isplanirati svoj rad kako bi se sprovedla analiza rizika, a time minimizirali rizici.

U radu sa mladima mora se:

- Osigurati prisustvo dve osobe tokom aktivnosti sa mladima. Idealna situacija su prisustvo omladinskih radnika/ca oba pola.
- Biti svestan opasnosti da i sami/e omladinski radnici/e mogu postati predmet sumnje/optužbe za zlostavljanje.
- Imati na umu da komentari omladinskih radnika/ca , upućeni mladima, mogu biti pogrešno protumačeni, iako su komentari dati u najboljoj nameri.
- Prepoznati potrebu za oprezom, posebno kada se radi sa mladima na senzitivnim pitanjima i problemima (npr. siledžijstvo, obelodanjivanje zlostavljanja, tuga).
- Biti svestan/svesna mogućih implikacija kod fizičkog kontakta sa mladima.

Ni pod kojim okolnostima omladinski radnici/e ne bi trebali/e:

- Da favorizuju i postanu preterano prisni sa pojedincima;
- Da veruju da nikada neće doći u situacije u kojima mlada osoba/dete koje obelodanjuje zlostavljanje, same optuži za zlostavljanje; voditelje/ke
- Da se oslanjaju na dobru ličnu reputaciju, te samim tim ne poštuju kodeks ponašanja u odnosu na zaštitu dece i mlađih.

5.2. Kontakt jedan na jedan sa mlađom osobom

Situacije *jedan na jedan*, iz perspektive zaštite dece i mlađih, su vrlo osjetljive ali, zbog prirode same profesije, teško ih je izbeći. U takvim situacijama, mora se paziti na zaštitu deteta/mlade osobe, kao i zaštitu omladinskih radnika/ca.

Kao omladinski radnici/e, osigurajte sledeće:

- Budite dostupni svojim kolegama/koleginicama, u smislu da ih informišete gde idete, sa kim, sa kojom svrhom, te, ukoliko postoji potreba, da vas mogu prekinuti u radu.
- Budite na nekom vidnom mestu na kom postoji cirkulacija ljudi, ali u onoj meri koja obezbeđuje mir i tišinu, što je potrebno za individualni razgovor. Idealna situacija je raditi u prostoriji koja ima velike prozore, tako da ste dostupni vizuelno, ali vam buka ne smeta pri radu. Ukoliko to nije moguće, ostavite otvorena/odškrinuta vrata prostorije u kojoj radite.
- Izbegavajte nepotrebne fizičke kontakte sa mlađom osobom.
- Ukoliko morate ostvariti fizički kontakt sa mlađom osobom, prvo se postaraјte da dobijete njihovo odobrenje (*Da li je u redu ako te zagrlim?*).
- Izbegavajte bespotrebno produžavanje individualnog razgovora sa mlađom osobom.

5.3. Nošenje sa agresivnom ponašanjem

Definicije agresivnog ponašanja mogu biti vrlo subjektivne i razlikuju se od individue do individue, delimično zbog toga što na samu našu percepciju i definisanje agresivnog ponašanja utiču naša prethodna iskustva. Ono što je za nekoga agresivno ponašanje, neko drugi može prihvati kao normalno ponašanje. Ovu činjenicu moramo imati na umu kada se suočavamo sa agresivnim ponašanjem.

U takvim situacijama bitno je:

- Na agresivno ponašanje ne odgovarati agresijom.
- Uvek ostati smiren.
- Ukoliko je moguće, izmestiti agresivnu osobu iz konfliktne situacije.
- Koristiti nepreteči govor tela.
- Pričati smirenim glasom, bez vike i podizanja tona.
- Izbegavati fizički kontakt.
- Biti iskren.
- Ukoliko je moguće i ukoliko je primereno, izmestiti žrtvu agresije iz konfliktne situacije.
- Nikada se ne izlagati bespotrebnom riziku.

5.4. Ukoliko dođe do obelodanjivanja zlostavljanja

Zlostavljanje je viđeno kao povreda zakona, te zaposleni i volonteri/ke Centra za omladinski rad, moraju da deluju u skladu sa zakonskim okvirom Republike Srbije i Politikom udruženja.

Zaposleni/voditelj aktivnosti sa mladima je dužn/a da prijavi sumnju na zlostavljanje ili počinjeno zlostavljanje Referentu za zaštitu dece i mlađih udruženja, kao i svom nadređenom. Zaposleni/voditelj aktivnosti sa mladima je dužan/na da ispunji prijavu (Prilog E), koji prosleđuje Referentu. Referent za zaštitu dece i mlađih prosleđuje informacije policiji i/ili centru za socijalni rad.

Ukoliko zaposleni/voditelj aktivnosti sa mladima ne prijavi sumnju na zlostavljanje ili počinjeno zlostavljanje, može postati predmet zakonske tužbe.

Ukoliko zaposleni/voditelj aktivnosti sa mladima sumnja ili je informisan/a o zlostavljanju deteta/mlade osobe, vrlo je važno da NIKADA samoinicijativno ne istražuje dalje.

Kada dete/mlada osoba obelodani zlostavljanje, uloga zaposlenog/voditelja aktivnosti sa mladima jeste da pruži podršku, te da da na znanje da je otvoren/a za slušanje, ali da mora proslediti informaciju dalje nadležnim licima/institucijama.

Vrlo je bitno, pre početka individualnog razgovora, mlađima/decu razjasniti razliku između **tajne i poverljivosti**.

6. IZJAVA INSTITUCIJE

Budite proaktivni u svakom trenutku. Prepoznjajte znake i simptome. Ako sumnjate ili ako ste obavešteni da dete ili mlada osoba doživljava zlostavljanje, nikada nemojte pokušavati da istražujete dalje. Uvek se odnosite u skladu sa smernicama propisanim za izveštavanje i zatražite savet od Referenta za zaštitu i sigurnost dece i mlađih / socijalne službe.

Nemojte suditi o onome što je rečeno. Pokušajte da pružite podršku detetu ili mladoj osobi. Ne postavljajte pitanja o onome u šta možda sumnjate. Recite jasno da ste dostupni da saslušate i možete ponuditi podršku, ali da MORATE informacije proslediti dalje.

Zapamtite...Ne pokušavajte ovo sami srediti!

6.1. REFERENT ZA ZAŠTITU I SIGURNOST DECE I MLADIH

Identifikovana osoba ispred institucije na poziciji Referent za zaštitu i sigurnost dece i mladih je:

Ime i prezime: Vanja Kalaba
Telefon: 062 487 776
E-mejl: vanja.kalaba@czor.org kalaba.vanja@gmail.com

Referent za zaštitu i sigurnost dece i mladih je obavezan da osigura kontakte sa relevantim institucijama.

6.2. KAKO SE NOSITI SA OZBILJNIM INCIDENTIMA/PROBLEMIMA KOJI NARUŠAVAJU DOBROBIT DECE/MLADIH

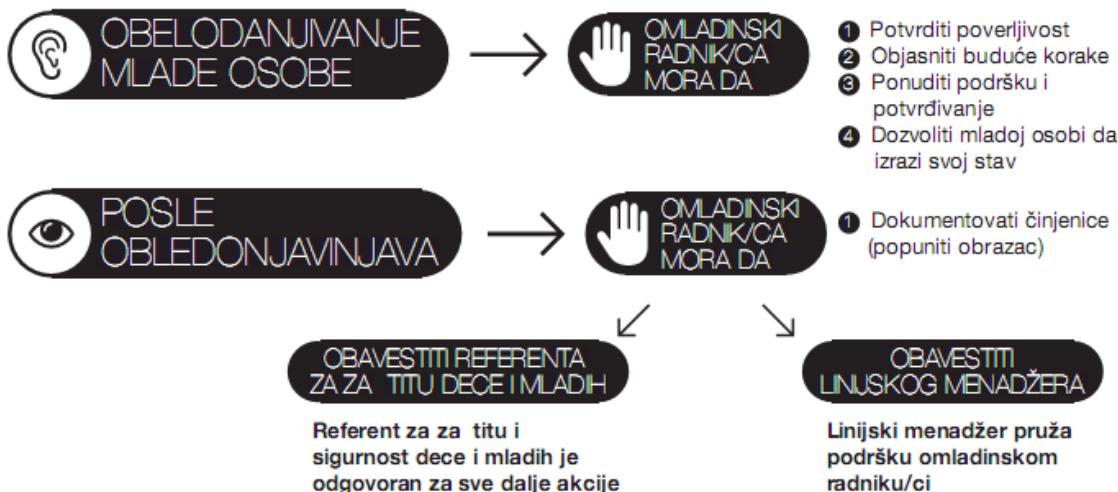
U slučajevima u kojima se identificuje narušavanje bezbednosti dece i mladih, svi zaposleni i volonteri imaju obavezu da popune **obrazac obaveštenja o nesreći** (Prilog D). Obrazac se koristi za kratke zabeleške svih značajnih činjenica u odnosu na identifikovani incident/problem koji se dogodio tokom aktivnosti sa decom/mladima. Obrazac je potrebno popuniti u što kraćem vremenskom roku, neposredno posle incidenta. Beleške se mogu koristiti kao osnova za buduće akcije istraživanja slučaja.

Da bi se u potpunosti sprovodila zaštita dece i mladih u radu sa mladima, potrebno je da svi učesnici u aktivnostima ispune **zdravstveni obrazac** (Prilog C), a, kada je neophodno, i **odobrenje za korišćenje fotografija, filmova ili video snimaka dece i mladih** (Prilog F), da bi se minimizirali potencijalni rizici.

6.3. KAKO SE NOSITI SA ZLOSTAVLJANJEM KOJE JE OBELODANJENO, OTKRIVENO ILI POD SUMNJOM

Iako postoji velika mogućnost da će mladi/deca iskoristiti sigurnu atmosferu u okviru programa rada sa mladima i da će se poveriti voditeljima aktivnosti sa mladima, zaposleni i volonteri ne treba sami da istražuju pitanje zlostavljanja. Zaposleni i volonteri su dužni da prate procedure prikazane u dijagramu, kao i da ispune **obrazac za izveštavanje o incidentu/zabrinutosti** (Prilog E).

PROCEDURA PRIJAVLJIVANJA SLUČAJA

REFERENT MORA:

- Dati povratnu informaciju omladinskom radniku/ci
- Napisati izve taj
- Kontaktirati Centar za socijalni rad/Policiju

OMLADINSKI RADNIK/CA:

- Pruža podršku mladoj osobi
- Pruža podršku grupi mlađih (ukoliko je potrebno)

7. UKOLIKO POSTOJI ZABRINUTOST DA JE DETE/MLADA OSOBA U NEPOSREDNOJ OPASNOSTI

Ukoliko postoji zabrinutost da je dete/mlada osoba u neposrednoj opasnosti, zaposleni/volонter ima obavezu da kontaktira Referenta za zaštitu i sigurnost dece i mlađih. Zaposleni/volонter mora navesti da li je dete/mlada osoba u neposrednoj opasnosti, na osnovu čega će se preduzeti dalje odgovarajuće mere.

Ukoliko Referent nije dostupan, zaposleni/volонтер има обавезу да контактира линијског менадџера, односно, одговорну особу у институцији. У случају да зaposleni/volонтер није у могућности да контактира унутрашњу организациону подршку, а ситуација је hitna, dužan/a је да директно контактира надлеžне државне оргane (центар за социјални рад и полицију) или проверене агенције за подршку.

Očekuju se sledeće информације од зaposlenog/volонтера:

- Ime i prezime, datum rođenja, adresa, pol deteta/mlade osobe.
- Sa kim dete/mlada osoba živi.
- Koju školu dete/mlada osoba pohađa.
- Gde se dete/mlada osoba trenutno nalazi.
- Posebne potrebe deteta/mlade osobe (ukoliko postoje).
- Kontakt informacije osobe koja prijavljuje zabrinutost.

U nekim slučajevima, potrebno je navesti i sledeće informacije:

- Priroda problema.
- Kako i zašto su nastali problemi.
- Koje su potrebe deteta/porodice.
- Prethodno preduzimane mere/aktivnosti.
- Navesti tačno šta je mlada osoba/dete ili staratelj rekla/rekao u vezi sa narušavanjem bezbednosti.
- Datum, vreme i lokacije svih zabeleženih incidenata.
- Detalji svedoka, ukoliko ih je bilo (imena, adresu, kontakt).
- Da li su potrebne hitne mere kako bi dete/mlada osoba bila bezbedna.

8. KADA SE ZABRINUTOST O ZLOSTAVLJANJU DESI TOKOM PUTOVANJA/NA KAMPU, STUDIJSKOJ POSETI

Kada se osoba koja je zlostavljana i navodni zlostavljač (omladinski radnik/ca, volonter ili neko drugi) nalaze na istom putovanju/kampu/studijskoj poseti, prioritetno je da se osoba koja je zlostavljana zaštititi, kao i da se druge mlade osobe iz grupe osećaju bezbedno. Ukoliko ne postoji neposredna opasnost od daljeg zlostavljanja, onda se mogu primeniti različiti pristupi rešavanja problema. Zaposleni/volonteri imaju obavezu da kontaktiraju Referenta, kao i svog linijskog menadžera/odgovornu osobu, kako bi dobili instrukcije za dalje delovanje. Ukoliko je evidentno da je zlostavljanje počinjeno, zaposleni/volonter (odmah nakon konsultacija sa unutrašnjom podrškom udruženja) imaju obavezu da kontaktiraju lokalnu policiju i centar za socijalni rad.

Zaposleni/volonter ili Referent imaju obavezu da obaveste roditelje/staratelje zlostavljane mlade osobe. Prilikom obaveštavanja roditelja, posebna pažnja se treba posvetiti na način saopštavanja roditeljima. Takođe, potrebno je napraviti analizu i doneti odluku da li mladu osobu koja je zlostavljana (kao i ostale članove grupe) treba poslati kući. Odluke će zavisiti od ozbiljnosti incidenta, eventualnih posledica, kao i rizika za decu/mlade.

Kada se obelodanjenje, koje se odnosi na zlostavljanje u porodici/kući, dogodi na putovanju/kampu/studijskoj poseti, zaposleni/volonteri imaju obavezu da kontaktiraju Referenta za zaštitu i sigurnost dece i mladih i linijskog menadžera/odgovornu osobu, kako bi dobili instrukcije o narednim koracima.

Kada je osoba koja zlostavlja član lokalnog stanovništva, zaposleni/volonter ima obavezu da kontaktira policiju u gradu/mestu gde se nalaze, a potom Referenta za zaštitu i sigurnost dece i mladih i linijskog menadžera.

Zaposleni/volonter, čak ni u hitnim slučajevima, ne sme da ulazi sam/a u spavaću sobu mlade osobe. Ulazak u spavaću sobu, tokom putovanja, mora uvek da bude u pratnji još jednog člana/članice osoblja.

Ukoliko je navod o zlostavljanju upućen protiv zaposlenog/e ili volontera/ke, on/ona mora odmah da napusti mesto na kom se grupa mladih nalazi. Dobrobit mlade osobe je prioritet.

9. BITI PROAKTIVAN/A

Biti proaktivan znači biti svestan/a potencijalne zloupotrebe, prepoznavanje znakova i simptoma zlostavljanja - kako fizičkih, tako i ponašajnih simptoma, kao i prosleđivanje zabrinutosti Referentu za zaštitu dece/mladih i linijskom menadžeru. Obelodanjivanja se, u većini slučajeva, dese sasvim slučajno. To može biti kroz neformalni razgovor između mlade osobe i voditelja/ke aktivnosti sa mladima ili npr. u slučajevima kada voditelj/ka aktivnosti sa mladima uoči da mlada osoba poseduje seksualno znanje ili ponašanje koje je neprimereno za njegov/njen uzrast.

Navodimo nekoliko smernica koje treba imati na umu u ovakvim situacijama:

- Biti svestan/a potencijalne zloupotrebe.
- Prepoznavati znakove i simptome zlostavljanja - kako fizičke, tako i ponašajne simptome.
- Obratiti pažnju na seksualno ili drugo ponašanje ili znanja mladih, a koja su neprimerena za njegov/njen uzrast.
- Slušati decu i mlade kada razgovaraju sa vama i drugima.
- Ne postavljati sugestivna pitanja, ali adresirati sumnjive fizičke ili ponašajne simptome , na primer: "Te modrice izgledaju bolno, kako se to dogodilo?" Ili: "Tiha si večeras, da li je sve u redu?".
- Ako prepoznate zlostavljanje putem proaktivnosti (npr. ako na nesugestivno pitanje:"Te modrice izgledaju bolno, kako si ih zadobio?", dobijamo odgovor: „Otac me je opet udario kaišem.“), više ne postavljajte pitanja koja vode ka daljem obelodanjivanju. Dajte do znanja mladoj osobi da ste tu za njih, ukoliko žele da pričaju o tome, ali nikako ne produbljujte razgovor u dalja ispitivanja. To bi moglo da izazove uznemirenost i/ili konfuziju kod mlade osobe. Vaše je da prenesete informaciju dalje i da poštujete procedure Politike.

Obratite pažnju na sumnjiva ponašanja nepoznatih lica koja nisu prošla proceduru regrutacije i provere. Ovo uključuje neodgovarajuću upotrebu fotografske opreme, kada su nepoznata lica prisutna na mestima i u vreme koje nije primereno ili se ophode na neodgovarajući način ili uspostavljaju kontakt sa mladima.

Ako i posumnjate u zlostavljanje, ne prilazite navodnom počiniocu, vaše je da prosledite informaciju/zabrinutost dalje, u skladu sa procedurama Politike.

Ukoliko je zabrinutost o zloupotrebi usmerena na zaposlenog/volontera/ku ili člana udruženja i ukoliko se moguća zloupotreba desila u okviru programa udruženja, prikladno je da se obratite spoljnoj osobi od poverenja ili organizaciji/agenciji za nepristrasan savet. Kada je moguće, pre konsultacije sa spoljnom agencijom/osobom od poverenja, konsultovati se sa Referentom za zaštitu dece i mladih i/ili linijskim menadžerom.

Omladinski radnici/e treba da imaju na umu svoje profesionalne granice. Socijalni radnici i drugi stručnjaci u oblasti dečije zaštite će preuzeti slučaj/zabrinutost zlostavljanja i nastaviti sa daljom istragom i preduzeti nužne akcije. Saveti i podrška su uvek dostupni preko Referenta za zaštitu i sigurnost dece i mladih. Takođe, uvek možete da kontaktirate Centar za socijalni rad, kao i druge odgovarajuće organizacije/agencije za savet.

Zaposleni i volonteri nikada ne smeju da razgovaraju sa roditeljima ili starateljima o sumnji ili obelodanju ozbiljnog fizičkog ili seksualnog zlostavljanja. U razgovoru sa roditeljima/starateljima, pitanja treba da budu sa ciljem jasnijeg definisanja uzroka promene ponašanja deteta/mlade osobe, npr. razvod, smrt u porodici. Roditelju/staratelju se nikada, bez pristanka mlade osobe, ne sme reći da je dete/mlada osoba obelodanila zlostavljanje.

10. KORISNI KONTAKTI

Centar za socijalni rad

Adresa: Novi Sad, Zmaj Ognjena Vuka 13
Kontakt osoba 1: Aleksandra Birta Ilić
Telefon: 021/ 210-14-00
E-mail: aleksandrabirta@gmail.com

Policijska uprava Novi Sad

Adresa: Kralja Petra I 11
Kontakt osoba: Nenad Erdeljan
Pozicija: Načelnik odeljenja za suzbijanje maloletničke delikvencije
Telefon: 021 451 119 064 892 4148

Organizacija za podršku;

Incest Trauma Centar

Adresa: Ul. Mačvanska br. 8, 11000 Beograd
Kontakt osoba: Dušica Popadić i Ljiljana Bogavac
E-mail: itcentar@eunet.rs
Telefon (od ponedeljka do petka): 011 386 13 32; 011 344 17 37

PRILOG A

PRIJAVA ZA POZICIJU KOJA UKLJUČUJE KONTAKT SA DECOM I MLADIMA

Udruženje je dužno da obezbedi da svi zaposleni/volonteri, koji su na pozicijama koje uključuju rad sa decom i mladima, budu pogodni za taj posao. U skladu sa Politikom o zaštiti i sigurnosti dece i mlađih, svi članovi čiji položaj zahteva kontakt sa decom i/ili mladima su dužni da popune ovaj formular, pre imenovanja na određenu poziciju.

Lične informacije

Pozicija:	
Ime:	
Prezime:	
Adresa:	
Poštanski broj (mora biti popunjeno):	
Telefon	Tokom dana:
	Tokom večeri:
	Mobilni:

Trenutna ili prethodna zaposlenja/uloge/odgovornosti

Naziv poslodavca/supervizorske organizacije ili institucije:
Naziv pozicije:
Datum zaposlenja (mesec i godina):
Glavna zaduženja:
Razlozi napuštanja pozicije:

Kvalifikacije i prethodno iskustvo u radu sa decom i mladima

(Uključujući ime organizacije/institucije, dužnosti i odgovornosti, vremensko trajanje uključenosti u programe i razlog odlaska)

Preporuke

Molimo Vas da obezbedite dve preporuke. Barem jedna od navedenih preporuka bi trebalo da sadrži informacije o Vašem znanju u prethodnom radu sa decom i mladima. Kontakt osobe koje navedete mogu biti kontaktirane u svrhu verifikovanja informacija koje se nalaze u ovom formularu.

Ime:	Ime:
Organizacija/institucija:	Organizacija/institucija:
Adresa:	Adresa:
Telefon:	Telefon:
Odnos sa aplikantom:	Odnos sa aplikantom:

Da li ste prethodno osuđivani?

DA NE

Ako jeste, unesite sledeće informacije:

Datum:
Sud:
Prekršaj(i) za koje ste terećeni:
Presuda:

Molimo Vas da navedete razloge i okolnosti koji su vodili vašem prekršaju(ima):

Molimo Vas da navedete detaljno kako ste odslužili kaznu (npr. da li ste platili kaznu, kao što je presuđeno, kolika je bila uslovna kazna, kakav je bio nalog za društveno koristan rad, da li ste ispunili zahteve vašeg naloga/zatvorsku kaznu):

Samostalno sam ispunio obrazac, tačno i istinito, u skladu sa mojim saznanjima.

Potpis: _____ Datum: _____

Izjava odgovorne osobe

Potvrđujem da sam upoznat/a sa navedenim identifikacionim dokumentima **[unesite ime podnosioca zahteva]:**

Potpis: _____ Ime: _____

Datum: _____

PRILOG B

SAGLASNOST ZA UČEŠĆE U AKTIVNOSTIMA

Molimo Vas da ispunite ovaj formular i da ga dostavite u Centar za omladinski rad. Potpisana saglasnost je uslov za učešće u ovoj aktivnosti za sve osobe ispod 18 godina.

Ja _____ ovim dokumentom dajem saglasnost da _____ učestvuje u aktivnosti _____ koje sprovodi Centar za omladinski rad.

Dodatno (molimo vas da obeležite jednu od sledećih izjava):

Dozvoljavam _____ da putuje samo transportom koji je određen kao službeni, za potrebe ovog događaja (npr. putnički/turistički autobus). **DA/NE**

ili

Dozvoljavam _____ da putuje privatnim vozilom ili drugim prevozom koji je određen kao službeni, za potrebe ovog događaja. **DA/NE**

_____ ima sledeće zdravstveno stanje i zahteva sledeće lekove (navедите detalje)

Potpis _____

Datum _____

Odnos/srodstvo sa detetom/mladom osobom: _____

PRILOG C

ZDRAVSTVENI OBRAZAC POVERLJIVO

Pristanak na lečenje

Sledeće informacije i saglasnost su potrebne da bi se obezbedilo zdravlje i dobrobit sve dece i mladih ljudi koji učestvuju u programima Centra za omladinski rad. Informacije sadržane u ovom obliku su poverljive i koristiće se samo za očuvanje i promovisanje zdravlja i dobrobiti deteta/mlade osobe, ukoliko se za tim ukaže potreba.

Ime organizacije/institucije/dogadjaja.....
.....

Ime učesnika/ce.....

Sve informacije su strogo poverljive i treba ih opisati, što je detaljnije moguće, zbog dobrobiti deteta/mlade osobe.

LIČNI PODACI

Ime i prezime

Datum rođenja

Adresa.....
.....

Telefon

KONTAKT U SLUČAJU NUŽDE

Kontakt 1

Roditelj/staratelj

Ime i prezime..... Srodstvo/odnos sa detetom

Adresa.....

Broj telefona: posao kuća..... mobilni

Kontakt 2

Roditelj/staratelj

Ime i prezime..... Srodstvo/odnos sa detetom

Adresa.....

.....
.....
Broj telefona: posao kuća..... mobilni

MEDICINSKI DETALJI

Može li on/ona da uzima Paracetamol / panadol / analgin / andol? Da Ne

Da li on/ona pati od neke bolesti? Navedite bolest. Da Ne

Da li on/ona ima oštećenje sluha, ostećenje vida ili bilo šta drugo? Ako ima, navedite.

.....
.....

Da li on/ona pati od neke alergije? Ako ima, navedite koju alergiju ima.

Da Ne

.....
.....

Da li on/ona ima neke neželjene reakcije na anesteziju? Da Ne

Ako ima, objasnite detaljnije.

.....
.....

Da li su potrebni neki specifični medicinski uslovi? (npr. astma, epilepsija)

.....

TEKUĆE TERAPIJE

Da li on/ona trenutno uzima neke lekove/terapiju? Da Ne
Ako je odgovor da, molimo Vas da navedete detaljne instrukcije ispod naziva lekova, odnosno detalje o tome kako i koliko često ih treba uzimati.

.....
.....

Molimo Vas da se pobrinete da dete/mlada osoba ima dovoljno lekova za svoj boravak tokom perioda odustva.

U slučaju nužde, omladinski radnici/e će učiniti sve što je moguće da kontaktiraju roditelje, kako bi oni mogli da donesu odgovarajuću medicinsku odluku za svoje dete. U izuzetnim okolnostima, kada je lečenje potrebno odmah i kada je nemoguće kontaktirati one koji su imenovani u zdravstvenoj formi, ja ovlašćujem odgovornog omladinskog radnika/cu da daje saglasnost za svako lečenje u moje/naše ime .

DA NE

Posebni sportovi ili zahtevne fizičke aktivnosti koje ja/mi ne podržavamo (npr. plivanje, trčanje, fudbal, odbojka, planinarenje...)

.....

Potpis..... Datum

Srodstvo/odnos sa detetom/mladom osobom

PRILOG D

OBRAZAC OBAVEŠTENJA O NESREĆI

Dete/mlada osoba

Na sva pitanja mora biti odgovoren

Za: _____

Od: _____

Datum: _____

Dete/mlada osoba

Ime i prezime ozleđene osobe: _____

Kućna adresa: _____

Osoba zadužena za superviziju deteta/mlade osobe tokom aktivnosti:

Razlog posete *oranizacije/institucije*: _____

Datum nesreće: _____ Vreme nesreće: _____

Datum izveštavanja: _____ Vreme izveštavanja: _____

Kako se nesreća dogodila? (detaljan opis incidenta)

Opisati prirodu i obim povreda:

Gde se nesreća desila? (tačna lokacija)

Da li je nesreća uzrokovana od strane druge osobe? DA NE

Ako jeste

Ime, ukoliko je poznato: _____

Prriroda greške: _____

Da li je on/a ovlašćen ili im je dozvoljeno da to urade?:

Da Ne

Da li su date opšte ili specifične instrukcije pre početka?

Da Ne

Ako jesu, koje instrukcije su date i od strane koga: _____

Da li je zaštitna odeća ili oprema neophodna za aktivnost bila korišćena u vreme nesreće?

Da Ne

Ako jeste:

Navedite opis zaštite:

PRILOG E

OBRAZAC ZA IZVEŠTAVANJE O INCIDENTU/ZABRINUTOSTI

NB: Poverljivost mora biti zagarantovana. Informacije se mogu deliti jedino sa osobama od poverenja i u skladu sa Politikom i to, isključivo ukoliko je to za dobrobit deteta/mlade osobe.

Ukoliko je potrebno, možete koristiti drugi list papira koji zakačite za Prilog D.

INFORMACIJE O OSOBI KOJA IZVEŠTAVA

Ime i prezime:
Pozicija:
Kontakt telefon:

INFORMACIJE O DETETU/MLADOJ OSOBI

Ime i prezime:
Datum rođenja:
Adresa:
Kontakt telefon:
Ime i prezime i adresa roditelja/staratelja:

UKOLIKO IZVEŠTAVATE O ZABRINUTOSTI U IME TREĆEG LICA, MOLIMO VAS DA PRUŽITE INFORMACIJE O TOJ OSOBI

Ime i prezime:
Pozicija:
Adresa:
Kontakt telefon:
Datum kada vam se osoba poverila povodom svoje zabrinutosti:

INFORMACIJE O INCIDENTU/ZABRINUTOSTI

Datum kada se incident/zabrinutost desila:
Vreme:
Mesto:
Ime, prezime i adresa osobe/a koje potencijalno imaju informacije o incidentu/zabrinutosti:
Detaljno opišite šta se dogodilo (pridržavajte se činjenica i tačnih navoda):
Detaljno opišite vidljive povrede/modrice, kao i zabrinjavajuće ponašanje deteta/mlade osobe (koristite dijagram, ukoliko vam pomaže pri opisu):
Da li je mlada osoba/dete pitana za incident: DA/NE Ukoliko je odgovor potvrđan, napišite tačno šta je mlada osoba rekla, kao i pitanja koja su postavljana u cilju razjašnjavanja situacije:

INFORMACIJE O PREDUZETIM AKCIJAMA

Navedite koje su aktivnosti/akcije preduzete:

DRUGE INFORMACIJE

Navedite ostale informacije koje posedujete o ovom slučaju (veoma je važno da se zabeleže sve informacije, čak i one koje, po vašem mišljenju, nisu relevantne za slučaj).

Policija	Kontaktirana policijska stanica: Ime i prezime osobe sa kojom ste razgovarali: Primljene instrukcije/savet:
Centar za socijalni rad	Kontaktiran centar za socijalni rad: Ime i prezime osobe sa kojom ste razgovarali: Primljene instrukcije/savet:
Drugi	Naziv organizacije/agencije: Ime i prezime osobe sa kojom ste razgovarali: Primljene instrukcije/savet:

Potpis: _____

Ime i prezime: _____

Datum: _____

PRILOG F

ODOBRENJE ZA KORIŠĆENJE FOTOGRAFIJA, FILMOVA ILI VIDEO SNIMAKA DECE I MLADIH

Centar za omladinski rad je posvećen zaštiti i sigurnosti dece i mladih uključenih u aktivnosti i programe omladinskog rada.

U skladu sa našom Politikom o zaštiti i sigurnosti dece i mladih, gde god je moguće, nećemo dozvoliti neovlašćeno fotografisanje, snimanje filmova ili video materijala koji sadrže slike dece i mladih, bez odobrenja njihovih roditelja, staratelja ili negovatelja.

Centar za omladinski rad će preduzeti sve razumne mere da obezbedi da se slike koriste isključivo u svrhe za koje su namenjene. Ako primetite da su slike neadekvatno korištene, trebalo bi odmah obavestiti Referenta za zaštitu i sigurnost dece i mladih u (organizaciji/instituciji).

Centar za omladinski rad zadržava pravo da, u svakom trenutku, zabrani upotrebu fotografija, filmova ili video materijala bilo koje aktivnosti sa kojom je povezana.

Dete/mlada osoba

Ja [**dete/mlada osoba**] pristajem na fotografisanje, snimanje filmova i video materijala na [ubaciti naziv i detalje dogadjaja/aktivnosti].

Potpis: _____

Ime i prezime: _____

Datum: _____

Roditelj/staratelj/negovatelj

Ja [**roditelj/staratelj/negovatelj**] pristajem da [**naziv organizacije/institucije**] fotografiše, snima filmove ili video material u koje je uključen/a [uneti ime deteta/mlade osobe]na [uneti naziv i detalje događaja/aktivnosti].

Potpis: _____

Ime i prezime: _____

Odnos/srodstvo sa detetom/mladom osobom: _____

Datum: _____